Document de poziție,

Identitatea europeană – Perspective cetățenești din cinci orașe europene

Rezultate și recomandări din proiectul CERV „CETĂȚENI – Perspective europene: Cetățenii modelează viitorul”

Ca parte a proiectului european CERV „CETĂȚENI – Perspective europene: Cetățenii modelează viitorul”, au fost realizate sondaje în rândul cetățenilor privind identitatea europeană în Jena (Germania), Timișoara (România), Izola (Slovenia), Kifissia (Grecia) și Brovary (Ucraina).

Rezultatele prezintă o imagine nuanțată a percepției asupra Europei și a Uniunii Europene. Deși valorile fundamentale europene comune se bucură de un larg acord, există și îndoieli cu privire la caracterul prietenos față de cetățeni și la eficacitatea instituțiilor europene.

Concluzii cheie

Valorile europene sunt în mare măsură susținute.

În toate țările participante, valorile fundamentale ale Uniunii Europene sunt clar susținute și formează baza înțelegerii cooperării europene. Următoarele sunt subliniate în mod special:

- Drepturile omului
- Democrația
- Libertatea
- Statul de drept

Percepție pozitivă asupra Uniunii Europene

Uniunea Europeană și apartenența la aceasta sunt percepute predominant pozitiv, iar beneficiile sunt evidențiate. Mulți cetățeni o asociază cu:

- Libertatea de circulație în Europa
- Securitatea și stabilitatea
- Cooperarea economică
- Prosperitatea și oportunitățile de dezvoltare

Identitate europeană slabă în ciuda sprijinului pentru UE

Mulți participanți se identifică în primul rând cu:

- națiunea lor,
- regiunea sau orașul lor.

Îndoieli cu privire la capacitatea de a acționa și relevanța pentru cetățeni

Au fost menționate în special următoarele:

- Îndoieli cu privire la capacitatea UE de a face față crizelor și de a lua măsuri
- Sentimentul că preocupările populației nu sunt suficient luate în considerare
- Instituțiile europene percepute ca fiind distante față de cetățeni
- Procesele decizionale politice percepute ca fiind complexe și de neînțeles

Mulți participanți s-au întrebat, de asemenea, dacă instituțiile democratice pot rămâne capabile să acționeze și demne de încredere chiar și în perioade de criză.

Crizele sporesc incertitudinea

Evoluțiile actuale sporesc incertitudinea și afectează încrederea în instituțiile politice:

- Războaie și conflicte internaționale
- Crize energetice
- Insecuritate economică
- Populism și polarizare politică
- Tensiuni sociale

Dorința pentru o participare mai mare

Tinerii, în special, și-au exprimat dorința pentru:

- O mai mare transparență în politica europeană,
- Procese decizionale mai ușor de înțeles,
- Oportunități mai puternice de participare,
- O mai mare atenție acordată preocupărilor lor.

În plus, mulți participanți pledează pentru o mai mare unitate politică a Europei, precum și pentru reforme economice și sociale.

Recomandări pentru politicieni și instituții

Îmbunătățirea comunicării și facilitarea accesului larg:

- Utilizarea mai intensă a canalelor de comunicare moderne, cum ar fi rețelele sociale și podcasturile
- Utilizarea, extinderea și promovarea rețelelor descentralizate, independente și accesibile
- Comunicarea clară și ușor de înțeles a deciziilor UE, utilizând un limbaj simplu
- Facerea mai vizibilă a impactului concret al politicilor europene

Consolidarea participării democratice:

- Extinderea oportunităților de participare și dialoguri cu cetățenii la nivel european și local
- Extinderea dialogurilor digitale cu cetățenii pentru a ajunge la cât mai mulți oameni
- Reformarea Inițiativei Cetățenești Europene, în special prin reducerea numărului necesar de un milion de semnături
- Implicarea tinerilor în procesele politice într-un stadiu incipient

Consolidarea capacității europene de a acționa

Mai mulți participanți solicită reforme instituționale pentru a face UE mai rapidă și mai eficientă în acțiunile sale. O posibilă abordare propusă este înlocuirea principiului unanimității cu un drept de veto suspensiv.

Promovarea educației europene și a multilingvismului:

- Extinderea educației politice privind democrația și instituțiile europene în școli precum și în formarea și dezvoltarea profesională a angajaților publici și de stat
- Promovarea multilingvismului ca bază pentru schimburile europene și înțelegerea reciprocă

Consolidarea Întâlnirilor și Coeziunii Europene

- Investiții comune în infrastructură, energie, tehnologie și inovare
- Sprijin mai puternic pentru programele de înfrățire a orașelor
- Extinderea programelor europene pentru tineret și schimburi
- Armonizarea pe termen lung a standardelor de viață, de muncă și sociale în cadrul UE

CONCLUZIE:

Sondajele în rândul cetățenilor arată clar:

Uniunea Europeană este, în general, percepută pozitiv de către cetățenii săi, iar valorile sale comune se bucură de un sprijin larg. În același timp, identitatea europeană rămâne adesea slabă, iar mulți oameni își doresc mai multă transparență și oportunități mai mari de participare, precum și o Uniune Europeană mai orientată către cetățeni și mai eficientă.

Vocile din Jena, Timișoara, Izola, Kifissia și Brovary spun clar:

O identitate europeană puternică apare acolo unde cetățenii pot experimenta, înțelege și modela în mod concret Europa.